

Mezőgazdasági kézikönyv 12.

EUDR BEVEZETŐ

Szarvasmarha termékvonal

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

2025

Mezőgazdasági Kézikönyv 12.

EUDR BEVEZETŐ - SZARVASMARHA TERMÉKVONAL

2025.

Tartalom

1. Alapfogalmak	7
1.1. Néhány kulcsdefiníció az EUDR rendeletről, és a Bizottság útmutatójából	7
2. Releváns termékek.....	13
2.1. Releváns termékek a „szarvasmarha” termékpályán!.....	13
3. Kötelezettségek.....	15
4. Esetek a példatárból	17
4.1. Európai Uniói székhelyű vállalkozás-unióból származó szarvasmarha.....	17
4.1.1. KKV-nak minősülő vállalkozás	17
4.1.2. Feldolgozó B az élő állatból két releváns terméket állít elő.....	18
4.1.3. Feldolgozó B az élő állatból két releváns terméket állít elő.....	18
4.2. Európai Uniói székhelyű vállalkozás-unióból származó szarvasmarha szójadarával etetve ..	19
4.2.1. KKV-nak minősülő vállalkozás „A”	19
4.2.2. A marhahúst értékesít közvetlenül a fogyasztó felé, egyben exportál is	20

Értelmezzük a vállalkozás helyzetét az ellátási láncban!

Amikor erdőirtásmentességről beszélünk, akkor nem feltétlen a szarvasmarhákra gondolunk itt Európában elsőként, mint az erdőpusztulások okozói, mégis bekerült az EUDR rendelet¹ releváns áru közé, ezért érdemes a termékpálya szereplőinek tisztába kerülni a szabályozással. Fontos megjegyezni, hogy a szabály közvetlenül végrehajtandó, ami azt jelenti, hogy nemzeti jogszabályalkotás nélkül is alkalmazni kell. A szabályozás lényege, hogy az uniós piacra olyan termékek léphetnek be és kerülhetnek forgalomba, illetve olyan termékek mehetnek ki, amelyek

- erdőirtásmentesek
- előállításuk az előállító ország vonatkozó jogszabályaival összhangban történt, és
- kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozattal vannak ellátva

1 [EUDR rendelet](#)

1. Alapfogalmak

1.1. Néhány kulcsdefiníció az EUDR rendeletről, és a Bizottság útmutatójából²:

„releváns áruk”: szarvasmarha, kakaó, kávé, olajpálma, gumi, szója és fa;

„releváns termékek”: az I. mellékletben felsorolt termékek, amelyek releváns árukat tartalmaznak, amelyeket azokkal etettek, vagy amelyek azok felhasználásával készültek;

„erdő”: Az erdőirtásról szóló uniós rendelet 2. cikkének 4. pontja szerint valamely terület akkor minősül „erdőnek”, ha az alábbi jellemzőkkel rendelkezik:

- 0,5 hektárnál nagyobb kiterjedésű – tehát a fákkal borított terület záródásának külső határa által meghatározott fás terület meghaladja a 0,5 hektárt,
- 5 méternél magasabb fák – tehát a fák csúcsának átlagos magassága meghaladja az 5 métert,
- 10 %-ot meghaladó záródás – tehát a faállományt alkotó fák koronavetületének és a faállomány által elfoglalt területnek a viszonyszáma több mint 10 %,
- e küszöbértékeket in situ elérni képes fákkal borított terület – tehát olyan facsometékekkel borított terület, amelyek még nem érték el, de várhatóan elérik a 10 %-os záródást és az 5 méteres famagasságot. Különösen azok a területek tartoznak ide, amelyek erdőgazdálkodási módszer részeként vagy természeti katasztrófa következtében végzett tarvágás miatt ideiglenesen állomány nélküliek, és várhatóan újraerdősítik őket,
- ide nem értve az elsődlegesen mezőgazdasági földhasználatba vett vagy városi hasznosítású földterületeket – tehát az erdőt a fák jelenléte és más elsődleges földhasználat hiánya együttesen jellemzi.³

A kiterjedési, az átlagos magassági és a záródási jellemzőnek egyaránt meg kell lennie, vagy egyidejűleg in situ el kell tudni érni ezeket a küszöbértékeket.

² [bizottsági útmutató](#)

³ lásd lentebb és az Útmutató 4. szakaszt.

Az erdőirtásról szóló uniós rendelettel összefüggésben a „városi hasznosítású földterület” például a városi térségekben található parkok és kertek esetében tekintendő elsődlegesnek, függetlenül attól, hogy eléri-e az erdő fogalom meghatározásában foglalt küszöbértékeket.⁴

A fogalom meghatározásban foglalt jellemzők megléte esetén „erdőterületnek” minősülnek egyebek mellett:

- az erdővel körülvett vagy ahhoz szorosan kapcsolódó, erdészeti hasznosítási területek, például erdei utak, tűzvédelmi pászták és más kis méretű nyílt területek, kivéve, ha saját egyedi ingatlanon található,
- az általában véve legalább 10 éve elhagyott földterületek, ahol újra megtelepedtek a fák, amelyek teljesítik az „erdő” kritériumait,⁵
- az árapályövezetekben lévő mangrovefák, függetlenül attól, hogy az adott területet szárazföldi területként sorolták-e be,
- az erdőtulajdonosok saját igényeinek kielégítése céljából erdőterületen belül nevelt erdei fajok faiskolái,
- a jogilag kijelölt erdőterületen kívüli területek, amelyek teljesítik az „erdő” fogalom meghatározásában foglalt kritériumokat.

Az „erdő” fogalom meghatározása nem terjed ki a mezőgazdasági termelési rendszerekben lévő faállományokra!

„mezőgazdasági használat”: földterület mezőgazdasági célra - többek között mezőgazdasági ültetvényekként és pihentetett mezőgazdasági területekként -, valamint állattartás céljára történő használata;

„mezőgazdasági ültetvények”: szerepelnek a „mezőgazdasági használat” fogalmának az erdőirtásról szóló uniós rendelet 2. cikkének 5. pontjában foglalt meghatározásában.

Az erdőirtásról szóló uniós rendelet 2. cikkének 6. pontjában szereplő fogalom meghatározás szerint a „mezőgazdasági ültetvény” először is „olyan földterület, amelyen mezőgazdasági termelési rendszerek faállománya – így például gyümölcsfaültetvények, olajpálma-ültetvények, olajfaültetvények [...] – található”, a fogalom meghatározás tehát szántóra, ezen belül az Útmutató 4. szakaszában ismertetett állandó kultúrákra utal.

Másodszor, a fogalom meghatározásban „a haszonnövényeket lombkorona alatt termesztő

⁴ Az elsődlegesen „mezőgazdasági használatról” bővebb tájékoztatás az Útmutató 4. szakaszban található.

⁵ a „pihentetett földterülettel és az ideiglenesen parlagon hagyott földterülettel” kapcsolatosan lásd az Útmutató 4. szakaszt

agrár-erdészeti rendszerek” is szerepelnek⁶, és az elsődleges földhasználat változása nélküli kivétellel együtt értelmezendő. Az erdőirtásról szóló uniós rendelet 2. cikkének 6. pontja továbbá egyértelművé teszi, hogy a „mezőgazdasági ültetvény” fogalma magában foglalja a fán kívül minden releváns áru ültetvényét, ezért ezek az ültetvények a „mezőgazdasági használat” fogalom meghatározásának körébe tartoznak.

Végezetül az erdőirtásról szóló uniós rendelet 2. cikkének 6. pontja rögzíti, hogy a mezőgazdasági ültetvények nem tartoznak az „erdő” fogalom meghatározásának körébe. A mezőgazdasági ültetvényre vonatkozó kritériumoknak megfelelő területek tehát akkor sem tartoznak az „erdő” fogalom meghatározásának körébe, ha található rajtuk fák, például kaucsukfa vagy olajpálma.

Ha kellő bizonyosságot nyújtó bizonyítékokkal támasztható alá, hogy

- valamely területegység „mezőgazdasági használatban” volt 2020. december 31. előtt, és egyúttal
- a termelő úgy döntött, hogy rövid vágásfordulójú, fás szárú energetikai ültetvényt telepít, vagy átengedi a földterületet ideiglenes erdőtelepítésre az említett időpont előtt vagy azt megelőzően, és a földterület nem tartozik erdőgazdálkodási terv, illetve az adott területegységen erdőgazdálkodást vagy erdővédelmet előíró jogszabály hatálya alá, akkor úgy tekintendő, hogy az erdőirtásról szóló uniós rendelet alkalmazásában ez a területegység mezőgazdasági használatban marad, és a termelő mezőgazdasági tevékenységet folytathat az adott területegységen.

„erdőirtás”: az erdők mezőgazdasági használatra történő átalakítása, függetlenül attól, hogy az ember által okozott-e vagy sem;

„erdőpusztulás”: az erdővel borított területek olyan strukturális változásai, amelyek a következő átalakítások formáját öltik:

- a) a természetes vagy a természetesen regenerálódó erdők ültetvényerdőkké vagy egyéb fával borított területté való átalakítása; vagy
- b) a természetes erdők telepített erdőkké való átalakítása;

⁶ ezt az Útmutató 4. szakasz d) pontja fejti ki

„erdőirtás-mentes”:

- amennyiben a releváns termékek olyan releváns árukat tartalmaznak, azokat olyan releváns árukkal etették, vagy azok olyan releváns áruk felhasználásával készültek, amelyeket olyan földterületen állítottak elő, amelyen 2020. december 31. után nem végeztek erdőirtást; valamint
- fát tartalmazó vagy fa felhasználásával készült releváns termékek esetében, amennyiben a fát 2020. december 31. után úgy termelték ki az erdőből, hogy azzal nem okoztak erdőpusztulást;

Az „erdőirtás-mentes” definíció erdőpusztulási elemének való megfelelés érdekében a „piaci szereplőnek” (operator) meg kell állapítaniuk, hogy az erdőtípus 2020. december 31-ét megelőzően őserdő volt-e vagy természetesen megújuló erdő (a két erdőtípus, amelyre az „erdőpusztulás” meghatározás vonatkozik), majd fel kell mérni, hogy a fakitermeléshez kapcsolódó erdészeti tevékenységek, valamint a tervezett utómunkálatok előidéztek-e átállást, vagy más erdőállományban okoztak-e olyan átállást, ami hozzájárul az erdőirtáshoz.

Annak érdekében, hogy a rendelet teljesítse célkitűzéseit, fontos biztosítani, hogy a hatálya alá tartozó állatállomány etetésére használt takarmány se vezessen erdőirtáshoz, de a rendeletben foglalt földrajzi helymeghatározási követelményeknek az olyan létesítmények földrajzi elhelyezkedésére kell korlátozódniuk, ahol a szarvasmarhát nevelték, és magára a takarmányra vonatkozóan nem kell földrajzi helymeghatározási információ szolgáltatását előírni. Ha a hatóság kéri, akkor az állattartóknak a releváns számlákat kell tudni felmutatni, és a hozzájuk tartozó (korábbi) kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok hivatkozási számát kell tudni megadni. A bizonyítéknak az állatok élettartamára, de legfeljebb öt évre kell kiterjednie.

2. Releváns termékek

2.1. A fogalmakat tisztázó bevezető után nézzük, hogy a „szarvasmarha” termékpályán melyek a releváns termékek!

A felsorolás HR kódokat tartalmaz, az áru HR-kódja előtti „ex” pedig azt jelenti, hogy a mellékletben jelzett HS-kód alá sorolható összes termékből csak az a bizonyos megjelölt termék érintett a rendelet szabályozásával. Példa: HS 0201 a „Szarvasmarhafélék húsa, frissen vagy hűtve”. A rendeletben szereplő ex 0201 csak a „marhahúsrá, frissen vagy hűtve” termékeket jelenti, tehát a Bos nemzetségbe tartozó szarvasmarhát, és annak négy alnemzetségébe (Bos, Bibos, Novibos és Poephagus) tartozó állatokat azzal, hogy a nemzetségbe tartozó többi állat húsa nem tartozik a rendelet hatálya alá. Ilyen például a bölény (Bison nemzetség) vagy bivaly (Syncerus nemzetség).

2025.03.18.-i hatályos állapot alapján releváns termékek:

- 0102 21 , 0102 29 Élő szarvasmarha
- ex 0201 Szarvasmarha húsa frissen vagy hűtve
- ex 0202 Szarvasmarha húsa fagyasztva
- ex 0206 10 Szarvasmarha élelmezési célra alkalmas vágási mellékterméke frissen vagy hűtve
- ex 0206 22 Szarvasmarha élelmezési célra alkalmas mája fagyasztva
- ex 0206 29 Szarvasmarha élelmezési célra alkalmas vágási mellékterméke (a nyelv és a máj kivételével) fagyasztva
- ex 1602 50 Más elkészített vagy konzervált szarvasmarhaféle húsa, vágási mellékterméke vagy vére
- ex 4101 Szarvasmarha nyers bőre (kezeletlenül vagy sózva, szárítva, meszezve, pácolva vagy másképpen tartósítva, a cserzett, a pergamentált vagy tovább kikészített bőrök kivételével), szórtelenítve vagy hasítva is
- ex 4104 Szarvasmarha szórtelenül cserzett, vagy crust bőre, hasítva is, de tovább nem megmunkálva
- ex 4107 Szarvasmarha szórtelen, cserzés vagy kérgesítés után tovább kikészített bőre, beleértve a pergamentált bőrt, hasítva is, a 4114 vtsz. alá tartozó bőr kivételével

3. Kötelezettségek

Általános szabály, hogy a piaci szereplőknek (és a kereskedőknek, amelyek nem kkv-k) kellő gondosságot kell tanúsítaniuk a rendelet hatálya alá tartozó valamennyi termék tekintetében, mind-egyik szállítójuktól. Ez azt jelenti, hogy kellő gondossági rendszert kell bevezetniük. Azokra a piaci szereplőkre, akik teljes mértékben az alacsony kockázatúnak minősített területekről szerzik be az árukat, egyszerűsített átvilágítási kötelezettségek vonatkoznak majd.

Ennek lépései:

1. Gyűjtsön információkat!

Gyűjtsön információkat, dokumentumokat és adatokat, amelyek azt mutatják, hogy a termék erdőirtásmentes és legális forrásból származik, például földrajzi elhelyezkedési koordinátákat, mennyiséget, gyártási országot stb. (Rendelet 9. cikk)

2. Kockázatértékelés

Mérje fel, hogy fennáll-e a veszély, hogy a termék nem felel meg a szabályoknak. A piaci szereplőknek be kell mutatniuk, hogy az összegyűjtött információkat hogyan ellenőrizték a kockázatértékelési kritériumok alapján, és hogyan határozták meg a kockázatot. (Rendelet 10. cikk)

3. Kockázatcsökkentés

Megfelelő és arányos kockázatcsökkentő eljárásokat és intézkedéseket kell elfogadni, ha fennáll annak a veszélye, hogy a termék nem felel meg a szabályoknak. Ügyeljen arra, hogy a kockázat elhanyagolható legyen. (Rendelet 11. cikk)

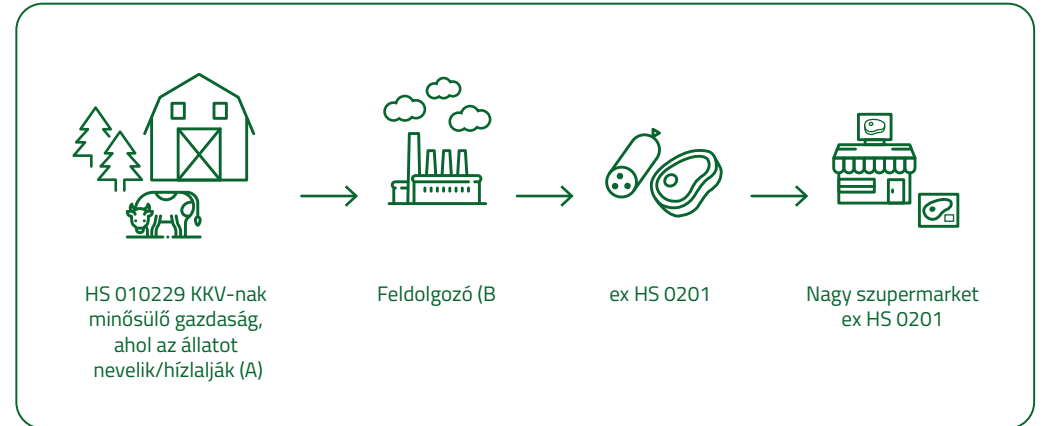
A piaci szereplőknek évente legalább egyszer felül kell vizsgálniuk a kellő gondosság elvén alapuló rendszerüket (DD System). Amennyiben olyan új fejlemények jutnak a tudomásukra, amelyek befolyásolhatják a kellő gondosság elvén alapuló rendszer alkalmazását, az említett fejlemények figyelembevétele érdekében naprakésszé kell tenniük a kellő gondosság elvén alapuló rendszert.

4. Információk megőrzése

A piaci szereplők az érintett áruk és termékek forgalomba hozatalának vagy kivitelének időpontjától számított öt évig gyűjtik, rendszerezik és megőrzik a 9. cikk alapján összegyűjtött információkat, bizonyítékokkal együtt. A nem KKV kereskedőkre ugyanez a kötelezettség vonatkozik.

A KKV-kereskedőknek legalább öt évig meg kell őrizniük az 5. cikk (3) bekezdésében felsorolt információkat, beleértve a kellő gondosságra vonatkozó hivatkozási számokat is, az érintett termékek uniós piacon való hozzáférhetővé tételétől vagy kivitelétől számítva.

4. Esetek a példatárból

A kép forrása: European Commission: Directorate-General for Environment, EUDR compliance – Understanding your position in beef, cocoa, coffee, palm oil, rubber, soy, and wood supply chains, Publications Office of the European Union, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2779/4084343>

4.1. Európai Unió székhelyű vállalkozás- unióból származó szarvasmarha

4.1.1. KKV-nak minősülő vállalkozás „A” (ahol az állatot nevelték/hízalták) ad el a feldolgozónak „B” élő szarvasmarhát.

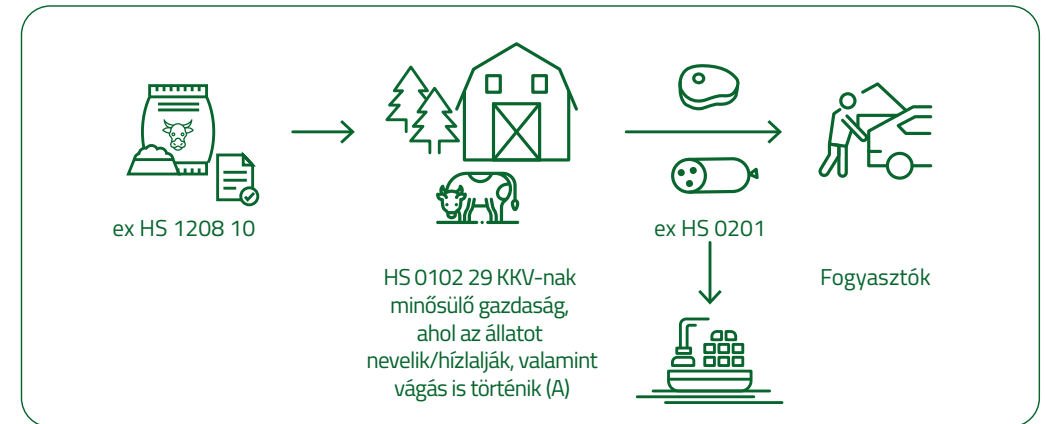
EUDR szempontból: A egy KKV-nak minősülő „upstream operator” a láncolatban. Élő marhát (HS 010229) első alkalommal bocsátanak uniós piacra, ami releváns termék, szerepel a Rendelet mellékletében. A-nak kellő gondossággal kell eljárnia és átvilágítási nyilatkozatot kell benyújtania az Információs Rendszerben. Mivel A maga állítja elő az élő állatot, a kellő gondosság tekintetében garantálnia kell, hogy az állatot a vonatkozó (nemzeti és uniós) szabályoknak megfelelően nevelte fel olyan területen, ahol 2020. december 31-ét követően nem történt erdőirtás.

4.1.2. Feldolgozó B az élő állatból két releváns terméket állít elő: marhahús frissen vagy hűtve (ex HS 0201) és nyers bőr (ex HS 4101), amiket elsőként bocsát az uniós piacra.

EUDR szempontból: B a feldolgozó egy KKV-nak nem minősülő „downstream operator”, aki az állatot (releváns termék) felhasználja másik két releváns termék készítésére, majd uniós piacon elsőként értékesíti. Nyilatkozatot (DDS) kell rögzítenie az Információs Rendszerben a húsról és a nyers bőrről vonatkozóan. Ekkor hivatkozhat a már A által megtett nyilatkozat számára, de először is meg kell állapítania, hogy az EUDR-ben foglaltaknak megfelelően kellő gondossággal jártak el. B is felelős marad azért, hogy a releváns termékek megfeleljenek az előírásnak.

4.1.3. Feldolgozó B az élő állatból két releváns terméket állít elő: marhahús frissen vagy hűtve (ex HS 0201) és nyers bőr (ex HS 4101), amiket elsőként bocsát az uniós piacra.

EUDR szempontból: Bár nem C az, aki a terméket elsőként értékesíti az uniós piacon, de mivel C nem minősül KKV-nak, mint „non-SME trader” (nem kkv kereskedő) ugyanazokat a kötelezettségeket viseli, mint a „non-SME operator” (nem kkv piaci szereplő), tehát neki is kell megfelelési nyilatkozatot (DDS) tennie a hústermékekre. Miután a húsról már volt rögzített DDS B által, C hivatkozhat rá, de először is meg kell állapítania, hogy az EUDR-ben foglaltaknak megfelelően kellő gondossággal jártak el. C is felelős marad azért, hogy a releváns termékek megfeleljenek az előírásnak.

A kép forrása: European Commission: Directorate-General for Environment, EUDR compliance – Understanding your position in beef, cocoa, coffee, palm oil, rubber, soy, and wood supply chains, Publications Office of the European Union, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2779/4084343>

4.2. 2.Európai Unió székhelyű vállalkozás- unióból származó szarvasmarha szójadarával etetve

4.2.1. KKV-nak minősülő vállalkozás „A” (ahol az állatot nevelték/hízlalták) szójadarát etet az állattal

EUDR szempontból: a szójadara (HS 120810) releváns termék, A vállalkozás a kellő gondossági rendszerét (due diligence system) úgy kell felépítse, hogy meg kell győződnie róla, hogy a dara erdőirtásmentes. Ha a dara már értékesítésre került előtte az unió piacán, azt jelenti, hogy már átment egy kellő gondossági átvilágításon. Ez esetben A állattartató támaszkodhat a takarmánykereskedő által megadott adatokra és dokumentumokra. Ezek olyan bizonyítékok, amelyeket az állat életének végéig, legfeljebb 5 évig meg kell őriznie, és kérésre be kell tudnia mutatni a hatóságoknak.

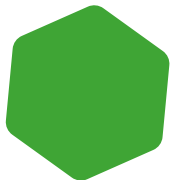
Ha A importálja a darát, akkor „SME upstream operator” a státusza, ami azt jelenti, hogy fennáll a kellő gondossággal kapcsolatos összes kötelezettsége, tehát DDS-t is kell rögzítenie az Információs Rendszerben, amit a vámáru-nyilatkozaton is fel kell majd tüntetnie, mielőtt megtörténik az áru szabadforgalomba bocsátása. Így tudja bemutatni, hogy a takarmány erdőirtásmentes.

4.2.2. A marhahúst értékesít közvetlenül a fogyasztó felé, egyben exportál is

EUDR szempontból: A egy KKV-nak minősülő „upstream operator” a láncolatban, marhahúst (HS 0102) első alkalommal bocsát az uniós piacra, ami releváns termék, szerepel a Rendelet mellékletében. A-nak kellő gondossággal kell eljárnia és átvilágítási nyilatkozatot kell benyújtania az Információs Rendszerben. Mivel A maga állítja elő az élő állatot, a kellő gondosság tekintetében garantálnia kell, hogy az állatot a vonatkozó (nemzeti és uniós) szabályoknak megfelelően nevelte fel olyan területen, ahol 2020. december 31-ét követően nem történt erdőirtás. Ha A exportálja a húst, akkor „SME upstream operator” a státusza, ami azt jelenti, hogy fennáll a kellő gondossággal kapcsolatos összes kötelezettsége, hiszen ugyanazok a kötelezettségek fogják terhelni, mint a KKV-nak nem minősülő piaci szereplőket, tehát kellő gondossággal kell eljárnia, DDS-t is kell rögzítenie az Információs Rendszerben.

Források, további hasznos információk:

- [1115/2023 EU rendelet](#)
- [EU útmutató](#)
- [NÉBIH portál](#)
- [Példatár \(EUDR Compliance útmutató\)](#)
- [Információs Rendszer ÉLES](#)
- [Információs Rendszer gyakorlófelület](#)

Felelős kiadó: Papp Zsolt György elnök, Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Elérhetőségek: 1115 Budapest, Bartók Béla út 105-113.
+36 80 900 365
ugyfelszolgalat@nak.hu
www.nak.hu

Szerző: Környezetvédelmi Főigazgatóság (Európai Bizottság),
Európai Parlament, Európai Tanács

Szerkesztő: Petó Krisztina
Fordította: Petó Krisztina
Kreatív vezető: Nagy-Nizák Júlia
Kiadvány- és borítóterv: Horváth Győző
Grafikai tervező, tördelő: Morvai Péter
Kiadja: © Nemzeti Agrárgazdasági Kamara – minden jog fenntartva
Kiadás: 2025.

ISBN 978-615-6564-48-1

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

1115 Budapest, Bartók Béla út 105-113.

Telefon: +36 80 900 365

ugyfelszolgalat@nak.hu

www.nak.hu

